

Hét Határ

Református hitéleti lap

XVII. évfolyam 4. szám

2013. április

450 ÉVES A HEIDELBERGI KÁTÉ (2.)

A Káté magyarországi megjelenésének körülményei hasonlóak pfalzi megszületésének okaihoz. A reformáció ágai közti vitában a tisztánlátás érdekében keletkezett hitvalló irat. A magyarországi helyzet ugyanilyen volt: ádáz küzdelem folyt a lutheri és a svájci reformátori irány követői között, sőt, ezt hazánkban még súlyosbította az unitárius irányzat előretörése. Kolozsvári lelkészek fordultak tehát a heidelbergi egyetemhez, hogy véleményt kérjenek tőlük. A válasz-többek között tartalmazta a Heidelbergi Kátét is. Így 1564-ben már hazánkba is eljutott.

Első magyar nyelvű fordítását és kiadását Huszár Dávid pápai lelkész és nyomdász 1577-ben végezte el „A keresztény hitről való tudomannac rövid kérdésekben foglaltatott sommaia” címen. Huszár Dávid azonban nem önmagában adta ki a Kátét, hanem imádságokkal együtt. Ezt követi Szenczi Molnár Albert is, aki 1607-ben a zsolnárok függelékeként, később, 1612-ben Oppenheimeri Bibliájához csatolva zsolnárokkal és dicséretekkel együtt adta ki. Ez a gyakorlat a Káté 1563-as harmadik, Frigyes fejedelem által elrendelt kiadását követte. Ott ugyanis egyházi rendtartással együtt jelent meg, 52 vasárnapra felosztva, és a lelkészeknek útmutatást adott, hogyan használják a Kátét szolgálatuk során. Hazánkban –és ezt fontos látnunk- kezdettől a gyülekezeti-kegyességi életbe beleágyazott hitvallási irat volt.

A 17. század hozta el azt, hogy a Kátét kötelezően előírt istentiszteleti és iskolai alapműnek tekinthetjük. 1619-től találjuk nyomát Felsődunamelléken,

hogy magyar és latin nyelvű tanítását zsinat rendeli el, ugyanezt Dunántúlon 1630-ban a pápai zsinat mondja ki. Ekkori adatok szerint Erdély iskoláiban is tanítják már, Tiszáninnen és Tiszántúl pedig a lelkészi esküben is szerepel. Tulajdonképpen az 1646-os szatmárnémeti nemzeti zsinattól tekinthetünk úgy a Kátéra, hogy országosan kötelező a használata. Így ivódik bele évszázadok alatt a magyar református kegyességbe. Az iskolában a gyerekek tanulják, a templomokban a vasárnap délutáni istentiszteleteken pedig évről évre végigmagyarazzák a lelképásztorok. Egyházmegyénk területén például egy 1677-es, lelkészi és tanítói gyűlésre meghívó rendeli el, hogy a gyűlés tagjai vigyék magukkal a Bibliát, a „Palatináta Katechézist” és az egyházi törvényeket. /A Palatináta elnevezés a pfalzi fejedelem palotagrófi rangjának – palatinus- latin nyelvű elnevezéséből fakad, hazánkban gyakran szerepelt e néven a Káté./ Ez a népszerűség és elterjedtség is magával hozta, hogy hamar kialakult az ún. kátémagyarázat-irodalom: több tudós, lelkész jelentetett meg az évszázadok alatt kátémagyarázatot. Külön érdekesség a Hét Határ körében, hogy a Csépen és Dadon is szolgáló Csider Szabó Pál kántortanító maga is írt kátémagyarázatot az 1720-as években. Ez a mű azonban kéziratban maradt. A 18. század „csendes ellenreformációja” alatt egyébként is heves üldözés indult a Káté ellen. Mivel az több helyen –főleg a 80. kérdésfeleletben- erősen sérti a katolikusokat, erre hivatkozva Mária Terézia 1747-ben Helytartó tanácsi rendeletet adat ki,

hogy el kell kobozni a Káté példányait, a debreceni nyomdának pedig megtiltja a kiadását. Ez a rendelet többször megismétlődött, mert hol a hatóságok enyhe bánásmódja, hol a debreceniek határozott kiállása, hol a nép körében az elszabotálás hatástalanná tette. Azért maradtak adatok arról, hogy bizonyos számú példányokat sikerült begyűjteni, és ezekből nem egyet nyilvánosan égettek el az örvendező jezsuiták, a Kátét mégsem lehetett kivenni népünk kezéből. A debreceniek Bázelen nyomtatatták ki, kalandos úton –évek alatt csempészték haza ezeket a példányokat. Ugyanakkor egyházunk vezetősége is állást foglalt, hogy a Kátét sem megváltoztatni, sem elvenni nem lehet egyházunktól. Erre az időszakra esik az a furcsa kísérlet is, hogy Pozsonyban, római katolikus nyomdában kiadják a Kátét. Természetesen „hamisítva”, több ponton átírva, átfoglalmozva. II. József végül rendeletileg utasította egyházunkat, hogy a kívánt változtatásokat hajtásuk végre (30., 57., 80. kérdés), és akkor kilátásba helyezte a kiadási engedélyt. Hosszas huzavona után egyházunk feladta korábbi álláspontját: kénytelen volt a kifogásolt helyeken változtatni, és így, „megcsonkított” formában adták ki a Kátét 1787-ben. 1884-ben Erdős József lelképásztor fordította és adta ki újra a teljes Kátét, és azóta egyházunk ezt tekinti hiteles és teljes szövegnek. Természetesen több fordítás, modernizálás is készült, de az Erdős-féle, Victor János által átdolgozott kiadás forog ma is közkezen.

Gerecsei Zsolt (Ács)

"JÖVEVÉNY VOLTAM ÉS BEFOGADTATOK."

Textus: Máté evangéliuma 25, 35:

A kérdés az, hogy Jézus mit is vár el tőlünk pontosan? Vajon azt kéri, hogy fogadjunk az otthonunkba idegen embereket, mert nincsen házuk?

Vajon azt kéri, hogy osszuk meg a javainkat ismeretlenekkel? Azonnal a félelmeink ezreit tudjuk felsorolni, hogy ezt miért nem akarjuk. Először is azt kell mondanom, hogy azok alapján, amit a bibliai görög szöveg elemzéséből megértettem: fellélegezhetünk, megnyugodhatunk. Számomra az derült ki, hogy nem az lesz a belépő a mennybe, hogy vajon befogadjunk-e idegeneket a házukba.

Nem várja tőlünk Jézus, hogy mindenki megmentője legyünk. De mielőtt nagyon örülnénk, azt is el kell mondanom, hogy pontosan mit is értettem meg ebből az igéből. Jézus azért vár tőlünk valamit. És lehet, hogy amit kér, az nehezebbnek tűnik majd, mint odaadni egy tárgyat, tulajdont.

Ha pontosan szeretném lefordítani, ami a Bibliában áll, akkor ezt lehetne mondani: Idegen voltam és közelebb léptünk egymáshoz.

Jövevény voltam, és közelebb léptünk egymáshoz. Ezt jelenti itt ez az íge. Közelebb menni, összejönni, összetalálkozni, egymás felé lépni. Ezt várja Jézus. Hogy másokhoz közelebb kerüljünk.

Egymáshoz közelebb lépünk. Jövevény voltam és befogadtatok. A befogadásra Jézus azt az ígét használja, amely igéből az istentisztelet helyének az elnevezésére használt szót alkották meg. A zsinagóga az összegyülekezés helye, az összegyvetel helye. Ahol együtt vannak egy céllal az emberek.

Sok helyről jönnek, de mégis egyéteszi őket a hit.

Idegent befogadni azt jelenti, hogy nem fordulok el a másik embertől. Akkor sem, ha semmi közöm hozzá. Hanem odafordulok hozzá. A különbségek ellenére keresem amiben együtt tudunk haladni.

Ez a kulcs: vele együtt. Nem tőle külön és elválasztódva.

A Sátán az ember megteremtése után kiváló érzéssel egymás ellen fordította Ádámot és Évát. Először Istentől akarta elválasztani Ádámot és Évát. Sikerült. A bűnbeesés után azonnal megkezdődött ez eltávolodás. Elrejtőztek Isten elől. Elbújtak és eltakarták magukat. Nem mutatom meg többé azt, aki vagyok. El-

zárkózom. És a számonkérésnél is sikerült egymástól elválasztani Ádámot és Évát. Szembefordultak egymással. Mindenféle egymásra mutogatás elválaszt. Az nem közelebb lépés.

Sikerül elválasztó falakat építeni. Hogyan lehet közelebb kerülni egymáshoz úgy, hogy az élet útján együtt tudjunk haladni? Szeresd teljes szívedből Jézust. Amíg ez nincsen meg, addig nem várhatod el magadtól, hogy képes legyél szeretni a másik embert. Azt

is, akit nem is ismersz. Nincsen rá csak egy lehetőség. Ha élek többé nem én, hanem Krisztus él bennem. Nem vagyunk képesek önerőből az elválasztó falakat ledönteni. Nincs arra más lehetőségem, hogy Isten szerint tudjam szeretni a másik embert, az idegent és az ismerőst, csak az, hogyha az életembe befogadtam Krisztust. Csak az ő szeretetében élve lehetséges az, hogy a bennünk lévő idegengyűlölet, távolságtartás, elválasztó szeretetlenség eltűnjön. Ha megismerem Istent, ha megértem, hogy mit tett értem és minden egyes másik emberért, akkor tudom igazából csak elfogadni a másik embert. Krisztusban lesz elfogadhatóvá mindenki más a számomra. Emberileg nézve mindig találni fogok utálni valót a külföldiekben vagy a szomszédban, esetleg a munkatársamban. Ha komolyan vesszük Jézus tanítását és be akarjuk fogadni a jövevényeket, akkor minél inkább el kell merülni a Krisztus szeretetében, az Isten csodálatában, a bűnbocsánat feletti örömben, az Isten kegyelme miatt érzett örök hálában. Egyre inkább Istent kell szeretni ahhoz, hogy tudjuk a másik embert szeretni. Ez a titka a mennyi teszt elvégzésének. Belemerülni az Úr irgalmába. Elcsodálkozni jóságán, irántunk való szeretetén. A másik emberhez Krisztuson át vezet az út. Krisztus szemén keresztül kell a másik embert is látnunk. Nem a magunk szemén keresztül. Kit lát Jézus, ha ránéz arra a külföldre, arra a nekem idegenre? Vajon mit lát benne és mit szeret benne? Jó lenne Isten szemével látni egymást, és szeretni Isten szívével. De jó lenne, ha valóban olyan természetesen segítenénk egymásnak, hogy észre sem vesszük.

**Szabóné Zimányi Noémi
Budapest—Rákosliget**

PRESBITERKÉPZÉS A HÉT HATÁRBAN

Presbiterképzési sorozatunk második alkalmát 2013. március 22-én szerveztük meg. Ezen a péntek délutánon a nagyigmándi református gyülekezet volt vendéglátónk. A jelenlévők majdnem megtöltötték a nagyigmándi művelődési ház kistermét. A helyi és a szomszédos gyülekezetekből összességében 39-en tisztelték meg jelenlétükkel a rendezvényt.

Sugár Tamás, helybéli lelkipásztor áhítatában az 1. Kor. 11. 27-34 alapján hirdette Isten Igéjét. Magyarzatában kifejtette a páli gondolatot, mely szerint meg kell vizsgálni magamat, méltó vagyok-e az Úrvacsorára. Komolyan veszem-e a Jézussal való találkozásra?

előadása ezúttal a nőszövésegekről szólt. Vendégelőadónk dr. Kővári Borbála a komáromi gyülekezetből érkezett, ő a helyi nőszövetség elnöke.

Beszámolt a komáromi gyülekezetben és a környezetében általuk végzett munkájukról. Érdekességként említette meg, többen megkérdezik szükség van-e egyáltalán a nőszövetségekre. Az általa felsorolt tevékenységek azonban egyértelműsítették, hogy bizony nélkülözhetetlen az asszonyok külön szerveződő munkája.

Tevékenységük a gyülekezeten belülről, a város területére és a városon kívüli területekre van hatással. Havonta tartanak összejöveteleket, ahol koordinálják a feladatokat. Néhányat megemlítek a

Tudok-e hálás lenni mindazért a csodáért, amelyben engem az úrvacsorai közösségben Jézus Krisztus részeltet?

Az este további részében Bibliaismeretünket erősíthettük. Gerecsei Zsolt, ácsi lelkipásztor a királyok koráról tartott előadást. Csoportosítása szerint:

- Vannak történelmi iratok amelyek Isten népének az Istenhez való viszonyáról szólnak. A Királyok megítélése ez alapján van leírva.
- Vannak történelmi feljegyzések, melyek alapján egyértelmű Isten népének léte. Nem kérdőjelezhető meg, mert ez nem mese, nem mítosz, hanem megtörtént események leírása.
- Vannak hitépítő iratok, melyek középpontba állítják Isten tiszteletét. Előadásában egy rendkívül fontos gondolatot fogalmazott meg: „Aki Isten népében tisztséget tölt be, tanuljon meg a népek szolgája lenni.”

A találkozó gyülekezetépítés című

sok közül. Templom és gyülekezeti ház takarítás, konfirmációs ajándékok készítése, kézimunkák értékesítése, ruha-gyűjtés.

A városban a krízisotthon látogatása. Távolabb pedig a dunaalmási szeretetotthon látogatása. Hat „örökbefogadott” gyerek állandó segítése. Előadónk törekény termete ellenére sok-sok energiát sugárzott felénk ezen az estén.

A presbiterképzési alkalom hivatalos része a 457. dicséret eléneklésével és imádsággal zárult.

Természetesen ez alkalommal is még együtt maradtunk és hosszasan beszélgettünk viselt dolgainkról.

Köszönetemet fejezem ki a befogadó gyülekezetnek, azoknak akik finomságokkal készültek fogadásunkra. Köszönet előadóinknak és a művelődési ház vezetésének, akik a helyet számunkra biztosították.

Bogáth István

HEIDELBERGI KÁTÉ

85. Mímodon nyílik meg és zárul be a mennyek országa a keresztyén egyházi fegyelem által?

Oly módon, hogy Krisztus parancsa szerint azok, akik keresztyén név alatt nem keresztyén tanítást vallanak vagy nem keresztyén módon élnek, miután néhány ízben atyafiságos intést kaptak és tévelygéseikkel s bűneikkel nem hagynak fel, a gyülekezetnek, vagy az általa evégre megbízottaknak bejelentenek. És ha ezek intésre sem hajlanak, ezek kirekesztik őket a szent sákramentumoktól való eltiltással a keresztyén gyülekezetből, Isten pedig a Krisztus országából. De viszont, ha valóságos megjobbulást ígérnek és mutatnak fel, mint Krisztusnak és az egyháznak tagjai ismét visszafogadtatnak

86. Mivel tehát a mi nyomorúságunkból minden érdemünk nélkül, kegyelemből szabadulunk meg Krisztus által, miért kell jót cselekednünk?

Azért, mert Krisztus, miután vére árán megváltott, Szentleke által meg is újíjt minket az Ő hasonlatosságára avégre, hogy egész életünk folyásával megmutassuk Isten iránt való háladatosságunkat az Ő jótéteményéért és így Isten dicsőíttessék általunk; továbbá azért is, hogy a mi hitünk felől annak gyümölcsei által mi magunk is bizonyosakká legyünk és istenes életünkkel felebarátainkat is megnyerjük Krisztusnak

87. Nem üdvözülhetnek tehát azok, akik háladatlan és bűnben megálkodott életükből nem térnek meg Istenhez?

Semmiképpen nem; mert miként az Írás mondja, „se paráznák, se bálványimádók, se házasságtörők, se lopók, se telhetetlenek, se szidalmazók se ragadozók nem örökölhetik Isten országát”.

**Presbiterképzési
sorozatunk
következő alkalma
Kömlődön lesz
2013. április 19-én,
pénteken 17.30 –tól
Szeretettel várunk
mindenkit !**

ASZONYKONFERENCIA KISIGMÁNDON

Március 9-én Kisigmándon tartottuk a Tatai Református Egyházmege asszonykonferenciáját. A konferencia 10

szonykonferencia szervezéséért Sugárné Damó Márta Nagytiszteletű Asszonynak, és Harum Pálné Gondnok-

asszonyoknak. Külön köszönetünket fejezzük ki Pécsvárady Attila úrnak, Kisigmánd polgármesterének, és odaadó munkatársainak, hogy rendelkezésünkre bocsátották a Faluházat, és a fogadásra megfelelően átalakították. Köszönjük a Tatai Református Egyházmege-nek, hogy Kisigmándot választotta a konferencia színhelyéül. Köszönjük az előadók szolgálatait, valamint köszönjük minden segítőkész testvérnek az odaadó munkáját, mellyel hozzájárult, hogy gond nélkül megrendezhesük ezt az eseményt, ami a kisigmándi reformátusok életében eddig egyedülálló volt.

Pirik Martina

órákor kezdődött a kisigmándi Faluházban, de már háromnegyed 10-kor problémát okozott a parkolóhely találása. A konferenciára előzőleg 150-160 fő viszszejelzését kaptuk, de hála Istennek kb. 230-an lettünk.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a résztvevők rugalmasságát, és megértését az igencsak zsúfolt ülésrend miatt. Az asszonykonferencia *Barta Lívia* rédei nagytiszteletű asszony áhítatával kezdődött. Ezután *Kovály Erzsébet* pilismaróti nagytiszteletű asszony előadását hallgathattuk meg a Hit hatása a testi egészségre címmel. Ezen az előadáson megtudhattuk, hogy mennyi betegséget képes legyőzni/ megelőzni, ha valaki bízik Istenben. Ezután a *nagyigmándi asszonykórus* szolgálatát hallgathattuk meg. Majd bizonyágtételre került sor. *Mayer Tiborné* szákszendi presbiter mondta el, hogy hogyan hatott Isten az ő életére. Ezután szeretetvendégségre került sor, melynek során régi ismerősök, és eddig egymásnak ismeretlenek tudtak találkozni, és beszélgetni. Templomunk is nyitva állt az érdeklődők előtt, nagyon sokan látogatást is tettek ide. Régi ismerősként üdvözölhettük *Máté László* Esperes urat, aki visszatért régi szolgálata színhelyére, hisz' ő volt itt az előző lekész.

Reméljük, hogy ebben az állapotában utoljára látták a templomot, ugyanis pályáztunk a teljes felújítására, és bízunk benne, hogy meg is nyerjük azt. A konferencián összegyűlt adományokat is erre fordítjuk.

Köszönetet szeretnénk mondani az asz-

ANYÁK NAPI ZSONGÁS

Visszaemlékezés 2011-re

A hosszú tél után, a tavasz meghozta számunkra a Húsvét ünnepével az újjászületést, a kikeletet. A természet ébredését látva, a madarak Istent dicsőítő csicsérgését halva a kórus tagokban megszületett egy szép gondolat, hogy közösen vegyünk részt egy természetbeli kiránduláson. Elhatározták, hogy a magunk környezetében lévő Csémi-hegyet választják a kirándulás céljaként, hiszen itt is megtalálható a szép panoráma, jó levegő, a gyönyörű növény és állatvilág, mindaz, ami egy kellemes kiránduláshoz szükséges. A kórusnak május 7.-re esett a választása a hegy közepi kirándulás megvalósítására. A kórus legidősebb tagja a tervek hallatán meginvitálta a kirándulókat egy túra utáni piknikre. A túrázók, ki gyalogosan, ki kerékpárral a tóparti zombékos Tabánon keresztül érkezve gyönyörködtek az ébredező vízi világ adta tájban. Nagy örömmel, kicsit meglepődve érkeztek meg a lankás szőlőkert végénél fekvő kis Présházhoz. Ahol már a bográcsból ínycsiklandó illat szállt. Nagy szeretettel és egy kis szíverősítővel fogadta a vendégeket a kórus legidősebb tagja családja körében. A fáradtságos út után mindenki kényelmesen elhelyezkedett, majd a Nagytiszteletű asszony, Sugárné Danó Márta is mondott egy szívhez szóló köszöntőt. A kórus Istent dicsőítő éne-

ke csengve terjedt a hegyoldalon. Idősebb kórustagunk szent írás szavával üdvözölt: „Új parancsolatot adok néktek, ahogy én szeretlek titeket, ti is úgy szeressétek egymást” (Ján. 13:34). Az uzsonna elfogyasztása után, a hegyen termelt borral oltották szomjukat. Az asztalon szép virágcsokor ékeskedett, az arcokon öröm és a szeretet látszott. Sok szépen zengő énekkel dicsőítették Istenüket. A kilátóhoz tett barátságos sétát követően, egy kis sütemény és az üdítő elfogyasztása jól esett a vidám társaságnak. Közös imádsággal, és a Tiszteletes asszony áldásával fejeződött be a kórustagok szőlőhegyi anyák napi zsongása. A kirándulók Isten gondviselő kegyelmével, az esthang kíséretében vettek lendületet a hegy oldalában, és tértek haza szeretteik közé. Isten, ha éltet még jövőben is találkozunk. A hegy elcsendesedett, a szőlősorok végében a tűz kialudt. Leszállt az alkony, csak a kakukk madár hangja törte meg a csendet. Remélem, emlékként megmarad bennük ez a szép, kellemesen eltöltött délután.

Legyetek erősek és bátrak, Ne féljétek és ne rettegjétek, Mert az Úr a te Istened, Maga megy veled, nem marad el Tőled, sem el nem hagy téged.

(5.Mózes. 31. 6.)

Péntek Lajosné
Nagyigmánd

Takács Ilona

Valaki fogja a kezem

Valaki megint fogja a két kezem,
Nem látom, nem hallom, csak érzékelem.

Legmélyebb szakadék mélye húz,
Döntéseim terhe nyúz,
De valaki fogja a kezem.
Nem! Sűgja ordítva. Nem engedhetem!

Felemel, elszáll, hegyormán állok.
Tiszta, friss levegő, könnyű álom.
Pille szárnyán szállok. Már látom,
Nem lehet átok, csak próbálok,
élni, mint mások.

Újra igazán mélyet lélegezek,
Valaki fogja gyöngé, két kezemet.

EGYHÁZMEGYEI PÁLYÁZATOK

A Tatai Református Egyházmegye Tanácsa a 2013. évben nyilvános pályázatot hirdet a gyülekezetekben folyó katechetikai munkában használatos **eszközök beszerzésére**, ill. a meglévő eszközök javítására, cseréjére a várható költségek maximum 50%-áig.

Továbbá egy második pályázat keretében **nyári táborok** (hittanos, ifjúsági, gyülekezeti és családi táborok) **csendesnapok**, **kisköri találkozók** támogatására. Ezeknek a céloknak a megvalósítására a várható költségek maximum 30%-áig lehet a pályázatot benyújtani.

Beküldési határidő:

2013. április 30.

A Tatai Református Egyházmegye évenként megrendezett versenyén a banai-bábolnai gyülekezetből két gyermek vett részt. Ezúton szeretnénk megköszönni nekik a lelkes felkészülést és a derekas helytállást.

Szakál Luca arany II. minősítést szerzett, Somogyi Ádám ezüst I. minősítést ért el.

Gratulálunk!

ÚJ GYÜLEKEZETI HELYISÉG BÁBOLNÁN

Az egyházkerület jóvoltából 2012. decemberében vehette használatba a bábolnai egyházközség új gyülekezeti termét. Bábolnán a gyülekezeti élet eddig a templomra korlátozódott, egy olyan templomra, amely még csak nem is az egyházközségé, hiszen a múlt században épült protestáns templom a Nemzeti Ménesbirtok tulajdona.

házkerület, az egyházmegye és az egyházközség közösen állja.

Gyülekezetünk ezen döntését komoly megfontolás előzte meg, hiszen a bábolnai közösség még nem olyan erős, hogy önmaga bele tudott volna vágni egy ekkora feladatba, ráadásul a banai anyaegyházközség is súlyos problémákkal küzd. Ez a gyülekezeti terem nem juta-

Bábolnán jelenleg is több mint három-ezer lélek él, de a településen nem volt jelentős az egyházi jelenlét, a város a római katolikus, evangélikus és a református felekezetek számára is egészen eddig egy jelentéktelen szórvány volt csupán. A lehetőséget és az igényt először a mi gyülekezetünk ismerte fel, s e törekvésünkhöz egyházkerületünk vezetése is csatlakozott. Az első lépés a lelki szükségletek kielégítésére egy helység bérlése volt, melynek költségeit az egy-

lom, inkább egy olyan lehetőség, amelyet a közösségnek muszáj kihasználnia, s az eddig szórványként élő gyülekezetnek annyira megerősödni, hogy anyaegyházközségének hiányosságait kipótolhassa.

Ez egy komoly feladat de szükséges belevágnunk, mert hisszük, hogy ha az Isten mellettünk áll, akkor minden lehetséges.

MVP

ZSOLTÁRÉNEKLŐ VERSENY

DIÓHÉJBAN A NAGYHÉTRŐL

Bár újságunk megjelenésekor már túl vagyunk a húsvéti ünnepkörön, mégis talán érdemes feleleveníteni milyen eseményeket hagytunk a háttér mögött (a szerk.)

A Nagyhét mozgalmas eseményei Virágvasárnapkal kezdik meg működésüket. Az egyházi hagyományaink szerint, ezen a vasárnapon mindannyian arra emlékezünk, hogy Jézus bevonult Jeruzsálembe. Az ünneplők ujjongása és a pálmaágak Jézus lába elé történő odavetése, talán akarva akaratlanul is kimondatja velünk: Végre valahára! Hát mégis felismerték, hogy ki volt Ő! Azonban korántsem helytálló ez a megállapítás, hiszen a győzelmet jelentő pálmaágak és az útra vetett felső ruhák mintha a mámoros emberek önmagukat vetették volna Jézus lába elé jelezték, hogy valamit mégsem értenek. Ők egy politikai Messiást vártak, egy olyan embert, aki bevonulva Jeruzsálembe, elúzi trónjáról az aktuális uralkodó, átveszi a hatalmat és attól kezdve mindent igazságos kormányzása alatt irányít. Ettől az elképzelésétől még az sem tántorította el a tömeget, hogy Jézus nem lovon, bársony köpenyben jelenik meg, mint egy győztes uralkodó, hanem számárháton. A tömeg érthetlenségére pedig a Nagypénteki eseményekben csúcsonyul ki igazán. Ugyanis amikor rájönnek, hogy a Jézus által ígért „igazságos ország”, teljes egészében nem ebben a világban fog megvalósulni, ők lesznek az elsők, akik „Feszítsd meg!”-et kiáltanak.

A magyar középkor végén, a népi áhítat, a Nagyhét minden egyes napját megünnepelte. Számos olyan korabeli leírást találunk, amelyek ötletek százaival próbálják meg gazdagabbá és kifejezőbbé tenni a Nagyheti emlékezésünket.

A Nagyhét első három napja (hétfő, kedd, szerda) egyfajta aliturgikus napok, amikor is a legtöbb helyen semmilyen istentiszteletet nem tartanak. A katolikus testvérek ezekben a napokban, különböző liturgikus elemekkel emlékeznek például arra, hogy Jézus 33 évig élt ezen a földön, vagy, hogy mindösszesen 30 ezüstpénzért árulja el Júdás.

A nagycsütörtök azonban már számunkra is „teljes” ünnep. Ekkor emlékezünk az utolsó vacsorára, vagy így is mondhatnánk: az úrvacsora szereztesére. Az alkalomra, amikor Jézus még egyszer leül a tanítványaival arra a helyre, ami a korabeli emberek beszélgetésének egyik meghatározó színtere volt: az asztal köré. Jézus nagy valószínűséggel egy ún. Széder-esti lakomát tarthatott, amit a zsidó hagyomány szerint, az Egyiptomból való szabadság emlékére ülnék. Ez az utolsó alkalom, ahol Jézus utoljára figyelmezteti a tanítványait az elkövetkező eseményekre. Ők azonban még mindig nem értik és nem gondolják komolyan azt, ami a következő napon halálosan komollyá válik. Ehhez a naphoz azonban erőre van szüksége még Jézusnak is. A Nagyhét ünnepeinek sorában a nagycsütörtök a gyász napja, ezért egyes hagyományörző területeken, csütörtök estétől szombat estéig nincs harangozás.

Hiszen a következő napon, **Nagypénteken** Jézus kereszthalálára emlékezünk.

Bizonyos feljegyzések szerint voltak olyan közösségek, ahol ezen a napon eloltották a gyertyákat és húsvét napjáig meg sem gyújtották. Szimbolizálva ezzel, hogy arra a három napra teret kapott magának a sötétség, amin Jézus Krisztus a har-

madik napon végleg győzedelmeskedik.

Éppen ezért a **nagyszombat** még a csendesség, a gyász napja. Ez a nap volt a Nagyhét másik olyan napja, amin nem tartottak gyülekezeti alkalmakat.

Ezek után is elmondhatjuk, hogy az eseményeket százféleképpen is megfogalmazhatnánk, de nagy valószínűséggel még akkor sem tudnánk pontosan visszaadni a több mint 2000 évvel ezelőtt történeteket, hiszen a harmadik napon Jézus feltámadt a halálból. Mondhatnánk megtörte a jeget; vagy betöltötte azt a szakadékot, ami évezredek óta Isten és ember között tátongott, de talán a legkifejezőbb szavunk erre az lenne:

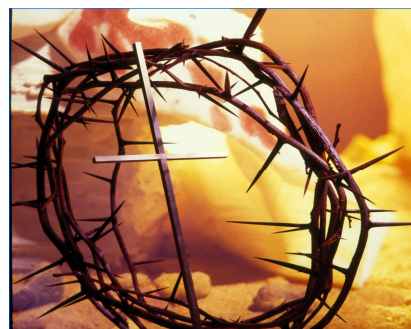
MEGVÁLTOTT.

Sokan talán nem értjük, de legalább érezzük, mert egy valami biztos, még az ismeretlen fül számára is jelzi ez a szavunk: valami hatalmas dologról van itt szó!

De fenntartva az érdeklődést és a figyelmet, hadd fejezzem be ezeket a gondolatokat a következő, húsvéti újságunkban, ahol reménység szerint a Húsvét eredetéről és jelentőségéről olvashatunk majd.

Végezetül pedig hadd kívánjam mindenkinek, hogy bátran legyünk kíváncsiak és érdeklődők, hiszen ha nem csak így gondolatfoszlányok szintjén, hanem mélyebben is utána nézünk bizonyos egyházi ünnepeinknek, vagy hagyományunknak, gazdagodhatunk általa mi magunk is, de az ünneplésünk és emlékezésünk is színesebbé, megihettebbé válhat.

Heteyi Mónika,
Segédlelkész-Komárom

GYEREKSAROK

A teremtés 3. napja és a kétforintos Kedves Gyerekek!

A fény teremtése és a vizek elválasztása után Isten tovább folytatta a világot megformáló tervét. Hogyan? Már kilátzott a szárazföld a nagy tengerekből. „Azután ezt mondta Isten: *Növesszen a föld növényeket: fűvet, amely magvakat hoz, gyümölcsfát, amely fajtájának megfelelő gyümölcsöt terem, amelyben magva lesz a földön. És úgy történt.*” (1Mózes 1:11) Isten tehát beszélt a szárazföldet szerte a világon. Hatalmas fák, zöld bokrok, színes virágok sajradtak mindenütt. Mindegyiknek feladatot is adott. Zöldüljenek, virágozzanak, teremjenek. És így is lett. Ezen kívül mindegyik növény beszívja magába a napfényt és az elhasznált, bűdös levegőt, majd tiszta oxigént lélegezik ki, ami nélkül mi nem is tudnánk élni. Vannak olyan növények, amelyek nagyon hasznosak számunkra, mert megesszük őket. Például répa, burgonya, kukorica. Vannak olyanok, amelyeknek megesszük a termését, gyümölcsét. Például eper, paradicsom, almafa. Vannak olyanok, amelyek nélkül izetlenek lennének az ételeink. Például petrezselyem, bors, kurkuma, bazsalikom, fokhagyma. Vannak olyanok, amelyek gyógyítanak minket. Például: hársfa, bodza, csipkebogyó. Vannak olyanok, amelyek sok rostot és vitamint juttatnak a testünkbe, hogy egészségesek maradjunk.

olyanok, amelyet nemcsak mi eszünk meg, hanem az állatok is. Például búza, árpa, rozs. Vannak olyanok, amelyek egyszerűen csak gyönyörködtetnek minket. Szeretjük a színeiket, illatukat, kifejezhetjük velük érzéseinket. Például: pipacs, tulipán, liliom, ibolya, piros róza. Vannak olyanok, amelyeket kívágyunk, hogy nekünk kényelmesebb legyen az életünk. Ilyen a fa, amelyből bútort készítenek az asztalosok, papírt gyártanak egy nagy gyárban, vagy meleget adnak télen a kályhában. Vannak olyanok, amelyek jelzik egy-egy évszak vagy ünnep eljöttét. Ilyenek a hóvirág, a pünkösdi róza, az őszi róza, a karácsonyi kaktusz. És még sokáig sorolhatnám.

Mennyi ajándékot adott nekünk Isten egyetlen nap alatt! Ugye? Feladatot is adott hozzá. Még hozzá azt, vigyázzunk rájuk. Használjuk, de óvjuk is őket. Ne tépjük le a virágokat, amerre csak járunk. Az elvetett magokat locsoljuk meg, a fejlődő növényeket gazoljuk ki. Ha leszakítjuk a gyümölcsöt, együk is meg. Ha erdőt irtunk ki valahol, akkor telepítsünk a helyére facsemetétet.

Ti melyik növényt szeretitek a legjobban? *Én a fákat szeretem nagyon.* Gyö-

junk. Például: cékla, citrom, banán. Vannak olyanok,

nyörű látvány, amikor tavasszal virágba borulnak, nyáron pedig hűsölhetünk az árnyékukban. Ősre gyümölcsöt érlelnek, és színes ruhába öltöznek. Télen amikor én nagyon fázom, ők mezetele nélkül állják a legnagyobb hideget is. Ágaim fészket raknak a madarak, odúja pedig védeltséget jelent a kisállatok számára. Bizonyos tájakon nagyon fontos szerepük van a fáknak. Gondolok itt a meredek hegyoldalak erdőire, ahol megfékezik az eső és a patakok sodrását, megakadályozzák a sziklák leomlását. A Biblia többször hasonlít bennünket fához. Azt mondja, hogy *a boldog ember olyan, mint a víz mellé ültetett fa.* Üde zöld és idejében meghozza gyümölcsét. Mert a fa gyökere a folyó vizéből táplálkozik. Mi is ilyenek lehetünk, ha Isten közelében maradunk. Ő a folyó, mi a fa. Ha Isten szeretete közel van hozzánk, akkor mindig mosolygósak és boldogok vagyunk. Velem együtt törekedjétek arra, hogy ilyen üde fák legyünk Isten kertjében, vagyis boldogok legyünk Isten közelében!

Barta Livia

Tudjátok-e, hogy milyen növény szerepelt a kétforintos hátoldalán? A neve:

.....
(Védett növény, ma már csak a Villányi hegység legmagasabb hegyén, a Szársomlyón él.)

HIT ÉS ERKÖLCSTAN ÓRA SZEPTEMBERTŐL

Miért jó, ha a gyermekeknek a református hit- és erkölcsstan órát választom?

A hitre nevelésnek és az alpműveltségnek is szerves része a Biblia ismerete. A hit- és erkölcsstan órákon szentírási történetek alapján kerülnek elő olyan fontos témák, melyek érintik és érdeklik a gyermekeket. Így egyszerre kapnak ismereteket a Bibliáról és bibliai történetekről, valamint a keresztyén értékrend alapjaival is megismerkedhetnek. Isten Igéje és a Szentháromság Isten örökkévaló üzenete áll a középpontban, mely ma is életünk alappillére lehet. A bibliai történetek mellett, 5-8. évfolyamon a hit- és erkölcsstan tanterv része az adott tanév történelem óráihoz kapcsolódóan egyháztörténelmi szemelvények megismertetése. Ezen órák során a gyermekek a történelem órán tanultakat is elmélyíthetik. E mellett több szempontból vizsgálhatják meg az

adott történelmi korszakokat és eseményeket, illetve többlet információkat kaphatnak. Mindezeket úgy, hogy mind a bibliai történetek, mind az erkölcsi témák és az egyháztörténet esetében az ő vélhető fejlettségi szintjüket figyelembe véve, élménygazdag és érdekessé kívánjuk tenni az órákat.

Mit kell tennem, ha református hit- és erkölcsstanórára szeretném a gyermekeket járatni?

Leendő 1. és 5. osztályos szülőként jeleznie kell az iskola felé ezt a szándékát írásban. Ennek a határideje az 1. évfolyamos tanulók esetében a beiratkozás, 5. évfolyamon, pedig május 20.

Mi történik egy református hit és erkölcsstan órán?

A hittanóra 40-45 perce alatt sokféle módszer és sokféle tevékenység történik. A csoport általában közös imádsággal kezd és zárja az órát. A tanórának része az éneklés, mely során keresztyén gyermek- és ifjúsági énekeket, valamint Református Énekeskönyvi énekeket sajátítanak el a gyermekek. Bibliai történeteket hallgatnak meg és dolgoznak fel közösen. Ezekhez kapcsolódóan erkölcsi élethelyzeteket és szituációkat dolgoznak fel együtt. Mivel a hit- és erkölcsstan tanterve projektként gondolkodik, ezért vannak olyan órák, melyeken nincsenek új bibliai történetek, hanem egy történethez kapcsolódó téma, élethelyzet, érzés áll az egész óra középpontjában.: pl. öröm, kitartás, boldogság, barátság, kapcsolatok, stb.

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

MEGHÍVÓ

Ács: megkeresztelték: Kámfor Sándort, Bognár Gellértet
eltemették: Herczig Istvánt, Hegedűs Bálintnét, id. Vörös Sándort,
Olgyai Károlyt, Horváth Istvánnét, Farkas Jánosnét

Csép eltemették: Somogyi Imrénét

Ete: eltemették: januárban ifj. Nagy Zsigmondot
februárban Horváth Istvánt

Kisbér: megkeresztelték Zukál Ferencet

Kömlöd: eltemették Balázs Jánosnét

Környe: eltemették Nagy Józsefet
Megkeresztelték Bartus Olivért

Nagyigmánd: Megkereszteltük: Kovács Lucát
Eltemettük: Balla Józsefet

Réde: Megkereszteltük: Török Bernadettet, Aklan Borkát
Eltemettük: Zsámboki Józsefnét, Szalai Ferencet

Az Ácsi Református Egyházközség örömmel tudatja, hogy hatalmas összefogás eredményeként elkészült a református temetőben az új ravatalozó. Az épület ünnepélyes átadására és megáldására 2013. április 21-én, vasárnap délután kerül sor. 15 órakor a temetőben rövid szertartás során átadásra kerül a ravatalozó, majd 15.30-tól a templomban hálaadó istentisztelet lesz. Igét hirdet Steinbach József püspök úr. Szeretettel várunk minden kedves testvérünket!

1 %

Kedves Testvérünk!

Kérünk, ha adód egy-egy százaléka felől rendelkezel vegyél számításba bennünket is!

A HÉT HATÁR újság kiadójának a **Közelebb Egymáshoz** Alapítványnak adószáma:

18606876-1-11

és

A Magyarországi Református Egyház

technikai száma: **0066**

Tudod, ha nem rendelkezel sehogyan, akkor elvész adód egy százaléka a "nagy kalapban". Előző évben 198.732 Ft érkezett az egy százalékokból, a kuratórium döntése értelmében a Hét Határ kiadási költségeit enyhítettük.

Köszönettel: a kuratórium.

„Akarsz velem járni?”
Tatai Református Egyházmegye
Ifjúsági Találkozója
Hét Határos Konfirmandus
Kirándulás

2013. április 13. Szombat
Császár-Ete

Kedves Ifjú Barátunk!

Szeretettel hívunk egy kis tavaszi
sétára

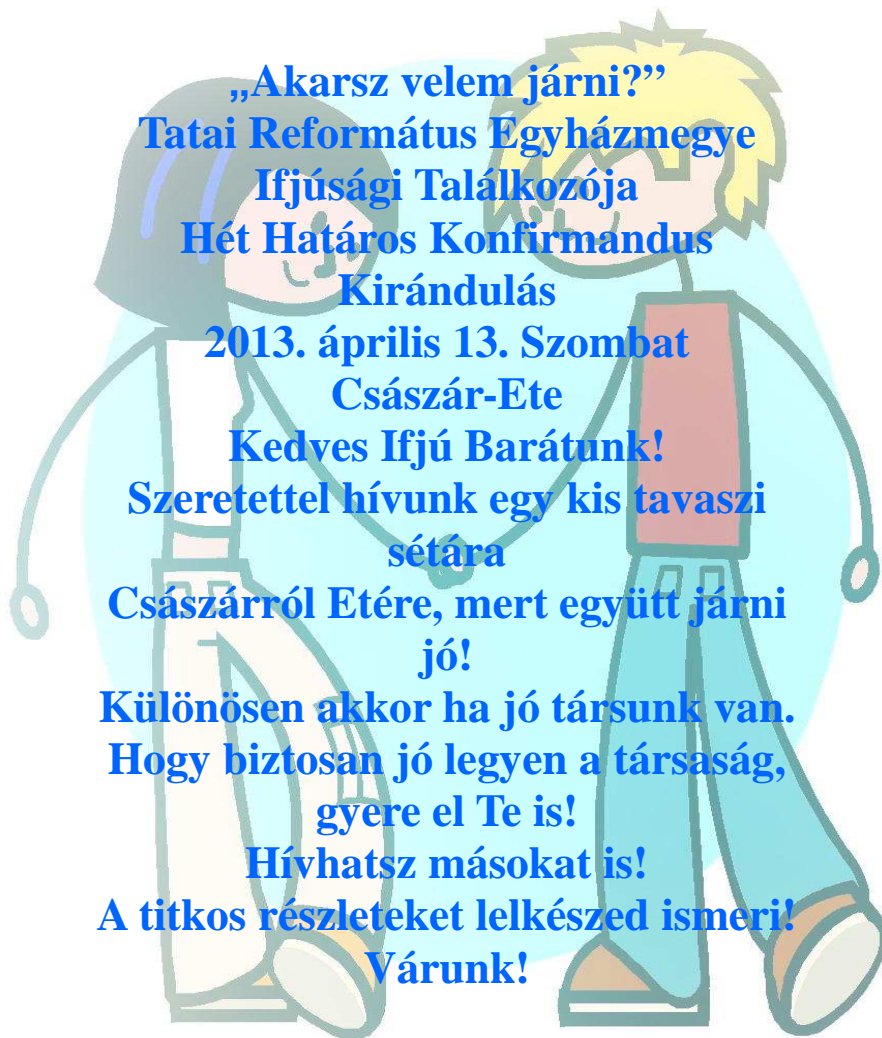
Császárról Etére, mert együtt járni
jó!

Különösen akkor ha jó társunk van.

Hogy biztosan jó legyen a társaság,
gyere el Te is!

Hívhatsz másokat is!

A titkos részleteket lelkészed ismeri!
Várunk!

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császár, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlöd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2854 Dad, Fő u. 28. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök 2941 Ács, Fő u. 71.

Szerkesztőség: 2853 Kömlöd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email.: hethatarlap@freemail.hu

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641